

Nr 9.

Ankom till Riksdagens kansli den 11 februari 1910 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af kronans andel i den till roten nr 1 Gäst af Gottlands andra båtsmanskompani hörande torplägenhet.

(1. A.)

I en till Riksdagen aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande behandling remitterad proposition, nr 11, af den 10 december 1909 har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva,

att kronans andel i den till roten nr 1 Gäst af Gottlands andra båtsmanskompani hörande torplägenhet må tillsammans med öfriga rote-deläggares andelar för en erbjuden köpeskilling af 1,200 kronor försäljas till snickaren A. Jupiter, äfvensom

att kronans andel af köpeskillingen tillgodoföres landtförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Till ofvanberörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande.

»Sedan rotehållarne för roten nr 1 Gäst af Gottlands andra båtsmanskompani vid sammanträde den 5 februari 1909 beslutit att till snickaren A. Jupiter vid Östergårda i Stenkumla socken för en köpesumma af 1,200 kronor försälja det till roten anslagna torpet, har chefen för Gottlands artillerikår uti en till arméförvaltningens artilleridepartement ingifven skrifvelse anhållit om utverkande af nådigt tillstånd till försäljning af den del af båtsmanstorpet, som belöper å de hemmansdelar, kronan förvärfvat genom expropriation af mark för Tofta skjutfält.

Af den utredning, som Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Gottlands län, efter vederbörandes hörande, förebragt, framgår:

att Gästs båtmanrote utgöres af följande hemman, nämligen: 1 mantal Forssa nr 1, $\frac{1}{2}$ mantal Qviungs nr 1, $\frac{3}{8}$ mantal Bertels nr 1 och $\frac{3}{4}$ mantal Myrsjö nr 1, alla i Stenkumla socken äfvensom $1\frac{1}{8}$ mantal Näsime nr 1 i Tofta socken, tillhopa således $3\frac{3}{4}$ mantal, hvaraf kronan genom expropriation för ofvannämnda skjutfält förvärfvat äganderätten till $1\frac{3}{3584}$ mantal;

att kronans andel af rotens hela hemmantal sålunda belöper sig till omkring $\frac{4}{15}$ delar;

att roten från det i roten ingående $\frac{1}{2}$ mantal Forssa nr 1 till torplägenhet inköpt ett område af 1,838 hektar, som därefter blifvit af roten bebyggdt och för alltid afsöndradt från nyssnämnda fastighet;

att vid sådant förhållande samtliga rotedelägarne hafva del efter hemmantalet i torpets såväl jord som åbyggnader;

att torpet i fråga med manbyggnad af sten under spåntak och ladugårdshus likaledes af sten under spåntak, båda i förfallet skick med upprutna yttertak, innehåller 0.996 hektar åker och 0.842 hektar ängsmark af medelgod beskaffenhet; samt att torpet, som i arrende lämuat en årlig afgäld af 60 kronor, är värderadt till 851 kronor.

För egen del har *Eders Kungl. Maj:ts bemälda befallningshafvande* i underdånighet hemställt, att, då den erbjudna köpesumman synes fullt motsvara torpets värde samt bibehållandet af kronans andel skulle medföra kostnader för verkställande af utbrytning af denna del, som i allt fall borde försäljas såsom icke för kronans behof erforderlig, tillstånd måtte lämnas till torpets försäljning i enlighet med öfriga delägares beslut.

Med öfverlämnande af handlingarna i ärendet har *arméförvaltningens artilleridepartement* tillstyrkt försäljningen af torpet för den erbjudna köpeskillingen samt hemställt, att, vid bifall härtill, kronans andel i försäljningssumman måtte få tillgodokomma landtförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Marinförvaltningen har, med tillkännagifvande, att roten den 22 juli 1890 satts på vakans, förklarar sig icke hafva något att erinra mot den ifrågasatta försäljningen af kronans andel i torpet.

Då af den i ärendet förebragta utredningen framgår, att bibehållande i kronans ägo af dess andel uti ifrågavarande torplägenhet icke är för något statens ändamål erforderligt samt högre försäljningspris icke torde genom afyttrande af berörda andel i torpet särskildt för sig kunna erhållas, anser jag mig böra förorda försäljningen af torpet för

den erbjudna köpeskillingen å 1,200 kronor. Den på kronan belöpande andelen i köpesumman, hvilken andel kan beräknas till omkring 320 kronor, torde, såsom arméförvaltningen föreslagit, böra tillgodoföras den under statskontorets vård och förvaltning ställda landtförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.»

Utskottet, som icke haft något att erinra emot förevarande framställning, hemställer alltså,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Stockholm 11 den februari 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
